

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič in Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštne Cerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Pomembna zmaga Macdonaldove vlade

Zakon o razširjenju delavskih pravic sprejet — Macdonaldova vlada je dobila pri glasovanju 27 glasov večine, ker so se ga vzdržali liberalci ali pa celo glasovali za zakonski predlog

London, 29. januarja. Z veliko napetostjo pričakovano glasovanje v spodnji zbornici o izpreminjalnem predlogu k zakonu o mednih sporih in delavskih organizacijah se je po večdnevni debati končalo z vladno zmago. Za debato o tem izpreminjalnem predlogu je vladala v angleških političnih krogih nenavadno zanimanje in je zborničnim razpravam prisostvovalo izredno mnogoštevilno občinstvo. Po snočni zaključni debati, ki je trajala pozn v noč, se je vršilo ob splošni napetosti glasovanje, pri katerem je dobila vlada nenavadno veliko večino. Za vlado je glasovalo 277 poslancev, proti pa 250. Delavski poslanci so sprejeli re-

zultat glasovanja s splošnim odobravanjem. Vladno zmago je omogočila liberalna stranka, ki se je strogo vzdržala glasovanja. Nekaj liberalcev je celo glasovalo za vlado, tako da je dobila nepričakovano večino 27 glasov. Odobreni zakonski načrt obnavlja stare pravice delavskih organizacij in legalizira politični davek članov delavskih organizacij za fond socialistične stranke. Glasovanje je bilo za vlado eno najkritičnejših v sedanjem parlamentarnem zasedanju.

Vladni zakonski načrt so ostro kritizirali sir John Simon in sir Stafford Cripps, ki je na snočni debati izjavil, da je izpreminjalni predlog k zakonu o delavskih organizacijah nesprejemljiv.

Vladno zmago je pač v glavni meri povzročilo dejstvo, da si v sedanjih razmerah nihče ne upa prevzeti vlade in da bi vladna demisijska v sedanjem trenutku, ko gre za velevažne probleme britanske imperije, imela nedogledne posledice. Na vsak način beleži delavska vlada s tem glasovanjem enega največjih uspehov v svoji politiki in je srečno premagala najhušo nevarnost, ki je pretila njenemu obstoju. Tako bo lahko brez skrbi rešila še ostale važne probleme, ki so na dnevnem redu sedanjega parlamentarnega zasedanja.

Katastrofa alpincev v gorah

Oddelek alpincev, ki je šel iskat ob italijansko-francoski meji izgubljen patrolo, je zasul snežni plaz in so doslej izkopal 14 mrtvih

Rim, 29. januarja AA. Iz Modane poročajo: Oddelek italijanskih vojakov, ki je šel iskat smučarsko patrolo treh ljudi, ki je pred nekaj dnevi brez sledu izginila iz Bordenecchija, je našel smrt pod snežnim plazom. Doslej so izkopal samo tri trupla, med njimi kapetana, ki je vodil reševalno akcijo. O usodi ostalih članov oddelka ni še ničesar znanega. Mogoče je, da so se čez alpske vrhove rešili na francoska tla.

Pariz, 29. januarja AA. Z italijansko-francoske meje poročajo: Smučarska patrola 3 alpinov, ki so jo pred nekaj dnevi pogrešili, se je nepoškodovano vrnila v Bordenecchio. Potrjuje se vest, da je vseh 13 moških, ki so šli to patrolo reševati, našlo smrt pod snežnim plazom.

Pariz, 29. jan. O katastrofalnem plazu, ki je v torku na francosko-italijanski meji zasul italijansko vojaško patrolo, poročajo še naslednje podrobnosti:

Oddelek italijanskih alpinov, ki je odšel preteklo soboto iz Bardonecia na smučko turo v Alpe, je prešel strašen snežni vihar. Vojaki so se v metežu izgubili in prispeli nekako do koč na Planu.

nayu, odkoder pa niso mogli o svojem težkem položaju obvestiti niti francoskih niti italijanskih oblasti. Včeraj je odšla iz Bardonecia italijanska pomožna ekspedicija. Ko se je povzpela na prelaz do približno 2000 m višine, je tudi njo presenetil ogromen plaz, ki je zasul poveljnika in 10 moških, izmed katerih so doslej izkopal 14 mrtvih. Ostali zasuti vojaki bodo najbrže v kratkem rešeni in je nekaj upanja, da so nekateri med njimi še živi. Tudi francoska oblastva so organizirala pomožno ekspedicijo, ki je snoči prodirala proti koči na Planu. Nekateri alpince je našla popolnoma onemogla in deloma zmrzjena.

Nica, 29. januarja. Katastrofa, ki je zadela italijanske alpince, je veliko večja, kakor se je zdelo po prvih poročilih. Doslej je našlo smrt 21 alpinov, med temi dva častnika. Iz Chamberrija poročajo, da je snežni plaz zasul skupino delavcev, ki so gradili novo električno centralo. Dva delavca sta bila ubita.

Potresna katastrofa v Albaniji

Potres je v Korici porušil nad 500 hiš in tudi dve cerkvi — Mnogo človeških žrtev

Rim, 29. januarja. V Korici v Albaniji je bil včeraj močan potres. Porušeni sta dve cerkvi in mnogo drugih hiš. Število smrtnih žrtev je znatno.

Tirana, 29. jan. Včeraj ob 7. zjutraj je bil po vsej Albaniji močan potres, čigar epicenter je bil v Korici. Prvemu potresu so sledili trije potresni sunki. Potres je poškodoval okoli 500 hiš tako močno, da ni mogoče več v njih stanovati. Internet osnovne šole kakor tu-

di dekliski licej sta bila izredno poškodovana. Nova pravoslavna cerkev se je popolnoma porušila. Poročajo tudi o 3 mrtvih in 3 težko ranjenih. Bržkone pa bo človeških žrtev več, ker ni mogoče dobiti točnih poročil zaradi porušenih telefonskih zvez. Ob 3. popoldne so javili, da se potresni sunki nadaljujejo. Med prebivalstvom je nastala velika panika. V Korico so bili poslani reševalni oddelki.

Atentat na italijanskega konzula v Curihu

Generalni konzul Bianchi se bori s smrtjo — Kaj izpoveduje atentator

Curih, 29. jan. Zdravstveno stanje italijanskega generalnega konzula Bianchija je zelo težko ter se boje, da bo podlegel poškodbam. Ranjen ni bil samo v trebuh temveč tudi na ledvicah. Atentatorja Bassija so zasilili šele včeraj, ker je bil prej še preveč razburjen. Izpovedal je, da je bil že 15 krat na generalnem konzulatu in da mu je končno prekipel žolč. Za Nitijeve vlade je bil politični uradnik, ker pa je obol na ledvicah, je bil politični uradnik, ker pa je obol na ledvicah, je bil odpuščen iz službe. Od tedaj je živel v Švici ter neprestano zahteval pokojnino, ki mu je bila obljubljena, ako se vrne v Italijo. Preden pa bi se vrnil v Italijo, bi se raje ubil. Ko mu je generalni konzul izjavil, da ne more ničesar dobiti, je potegnil revolver in streljal. Generalni konzul izjavlja nasprotno, da Bassi ne bo leha na ledvicah nego na spolni bolezni in da zato nima pravice do pokojnine. Bil je že večkrat izgnan iz Švice ter so mu švicarske oblasti celo prepovedale, da nesme brez posebnega dovoljenja stopiti na švicarska tla.

Bern, 29. jan. Zvezni svet je izjavil italijanski vladi obžalovanje zaradi atentata na italijanskega generalnega konzula Bianchija. Iz dosedanjega pteka preiskave je razvidno, da ne gre za politični atentat, temveč navaden zločin. Zato se bo moral Bassi zagovarjati pred kantonskim sodiščem.

Švicarska zvezna vlada je pozvala politično policijo, naj natančno preišče vzroke atentata na italijanskega generalnega konzula ter izsledi, ali so bile pri atentatu udeležene tudi druge osebe iz inozemstva. Generalnega konzula Bianchija so včeraj operirali, vendar je njegovo življenje še vedno v veliki nevarnosti. Rane na pljučih in v spodnjem telesu so izredno težkega značaja in je bilo treba že izvesti transfuzijo krvi.

Curih, 29. jan. AA. Stanje ranjenega konzula Bianchija je skoraj neizpremenjeno. Ranjenec je prejel mnogo brzojav, v katerih izražajo obžalovanje atentata.

Letalec Lundborg umrl

Stockholm, 29. januarja. Letalski stotnik Einar Lundborg se je pri poizkusu poletu nad letališčem Malmsträttom, kakor smo včeraj poročali, ponesrečil in težko poškodoval. Padel je iz višine 45 m na tla, zlomil si obe nogi, več reber in desno roko ter si tudi pretresel možgane. Za nekaj ur po nezgodi je podlegel svojim težkim poškodbam. Einar Lundborg je bil eden najbolj znanih mlajših švedskih letalcev, ter se je zlasti proslavil, ko je rešil Nobila s plavajoče ledene plošče. Takrat je mogel v svoje letalo sprejeti samo enega potnika. Sprejel je najprej Nobila in se nato vrnil k skupini Viglietta, da bi rešil Marianu. Ko pa je hotel pristati, se je njegovo letalo prevrnilo na ledu ter tako težko poškodovalo, da je moral Lundborg ostati pri ponesrečenih italijanskih zrakoplovcih toliko časa, dokler ni prinesel rešitve ruski ledolomec »Krasin«.

Rusija gradi zrakoplove

Moskva, 29. januarja AA. Sovjetska vlada je pričela graditi tri zrakoplove, ki bodo zgrajeni do 1. 1932. Zrakoplovi bodo imeli do 20.000 kubičnih metrov prostornine.

Potovanje španske kraljice v London

Madrid, 29. januarja. AA. Španska kraljica je v spremstvu markize Carisbrooke odpotovala v London, kjer bo posetila bolno princesinjo Beatrico.

Elektrifikacija železnice v Nemčiji

Berlin, 29. januarja. Veliki nemški industrijski koncerni Siemens-Schuckert, Bremen, AEG in Brown-Boveri so ponudili nemški družbi državnih železnic kredit 50 milijonov državnih mark za elektrifikacijo železniške proge Augsburg-Stuttgart. Če bo predlog sprejet, bodo pri teh delih zaposlili najmanj 10.000 delavcev za poldrugo leto. Proga Augsburg-Stuttgart je bila izbrana, ker bi bil tako dosežen priključek na progo München-Augsburg. Elektrifikacija naj bi se pozneje nadaljevala do Karlsruhe. Državna vlada je izjavila, da je pripravljena tako dolgo prevzeti obrestovanje glavnice za gradnjo, dokler družba nemških državnih železnic iz prebitkov elektrificiranega obrata ne bi mogla sama amortizirati in obrestovati kapitala.

Ruska zmanja trgovina

London, 29. januarja. Po podatkih angleško-ruske trgovinske zbornice so narasla ruska naročila v Angliji v 1. 1929/30. napram letu 1928/29. za 55,3 %. Rusija je naročila v tem času za 15.295.000 funtov sterlingov blaga. Prav tako se razvija zelo ugodno nemško-ruska trgovina. Rusija je naročila v Nemčiji preteklo leto blaga za 22.930.000 funtov sterlingov.

Reforma koledarja

Rim, 29. januarja AA. Italijanska vlada je odklonila od Društva narodov predlagano reformo koledarja.

Kralj Zogu na Dunaju

Dunaj, 29. januarja AA. Albanski kralj Zogu je došel včeraj ob 7.34 na Dunaj, kjer biva v največjem incognito.

Sestanek Pilsudskega in Mussolinija

Varšava, 29. januarja. Kakor poročajo listi, se bo maršal Pilsudski meseca aprila na povratku iz Madeira ustavil na Capriju, kjer se bo sestal z Mussolinijem. Pilsudski bo vrnil Mussoliniju poset v Rimu, kjer bo posetil tudi Vatikan. Baje je dobil maršal Pilsudski tudi povabilo, naj se na povratku ustavi v Madridu kot gost španskega kralja.

Nova politična afera v Rumuniji

Bukarešta, 29. januarja. Med državnim tajnikom Ileo in maršalom Averescu je izbruhnil oster spor. Ilea je namreč na izjemo zborovanju zatrjeval, da je hotel maršal Averescu pred nekaj dnevi izsiliti od kralja izjavo, ki bi ga bila zelo kompromitirala. Glasilo Averescove stranke poziva Ilea, naj v 48 urah dokaže svoje trditve, ker ga bo stranka sicer izročila državnemu pravništvu. Zanimiva je trditev lista, da je Ilea postal državni tajnik, ne da bi znal pisati ali čitati.

Japonski princ v Budimpešti

Budimpešta, 29. jan. Z vsemi častmi, ki so jih deležni suvereni držav, sta bila včeraj na vzhodnem kolodvoru sprejeta mladov brat princ Takamatsu in njegova soproga Kikuko. V imenu vlade je pričakoval visoka gosta namestnik zunanjega ministrstva Chuen-Hedervary, dočim je državnega upravitelja zastopal šef kabineta. Popoldne so se vršili medsebojni obiski.

Hripa tudi na Madžarskem

Budimpešta, 29. jan. Kljub temu, da na Madžarskem pojava hripa javljajo iz Hodmezivasarhelya, da je hripa v zadnjih dneh zahtevala 12 smrtnih žrtev.

Bolezen Poincareja

Pariz, 29. jan. Vesti, da se je bolezen Poincareja znatno poslabšala, označujejo zdravniki kot netočne.

Oustricova afera

Pariz, 29. jan. AA. Preiskovalna komisija Oustricove afe je zaslila bivšega ministrskega predsednika Tardieuja, ki je izjavil, da se francoska vlada ni nikoli vmešavala v posle Oustricove banke.

Italijanski izdatki za zrakoplovstvo

Rim, 29. jan. Finančni odbor italijanske zbornice je v tork obravnaval proračun zrakoplovnega ministrstva, ki izkazuje za bodoče leto 753 milijonov lir izdatkov, za 35 milijonov lir več kakor v preteklem letu. Zračna obramba Italije sama zahteva 510 milijonov, dočim izkazuje proračun osebnih stroškov 168 milijonov lir.

Anglija se udeleži tekme za Schneiderjev pokal

London, 29. jan. AA. Anglija se bo udeležila tekme za Schneiderjev pokal. Danes popoldne bo ministrski predsednik Macdonald odgovoril na tozadevno vprašanje predsednika kraljevega letalskega kluba Sira Philipa Sassona. Kakor poročajo, je angleška vlada prvotno odklonila sodelovanje v tej tekmi, ker se je bala, da jo bodo angleški letalci izgubili. Zato so angleški letalski krogi zahtevali, naj se Anglija brezpogojno udeleži te tekme, da varuje pred inozemstvom ugled angleškega naroda. Angleška vlada se je pod pritiskom javnega mnenja vdala ter revidirala svoje častni sklep, da se Anglija tekme ne udeleži.

General Berthelot umrl

Pariz, 29. januarja. Snoči ob pol 7. je umrl v 71. letu starosti general Henri Berthelot, ki je bil šef Jofirovega generalnega štaba. Kakor pokojnemu maršalu Jofiru so morali tudi njemu amputirati nogo, vendar pa operacije ni mogel prenesti.

Henri Berthelot je bil rojen v decembru 1. 1861 v Foursu (Loire). Po končanih vojniških šolah je postal oficir in je bil 1. 1913 imenovan za brigadnega generala. Ob izbruhu svetovne vojne so ga vpoklicali v generalni štab. Kot sekcijski šef armad na vzhodu in severovzhodu je imel zelo velik vpliv na dogodeke v avgustu 1. 1914. Meseca novembra 1. 1914 je prevzel poveljstvo v Soissons, pozneje pa 33. divizije v Artoisu. Nato se je na čelu 32. armadnega zbora udeležil ofenzive v Champagni v mesecih septembru in oktobru 1. 1915 ter bojev za Verdun spomladi 1. 1916.

Ko je stopila v vojno Rumunija, je bil v septembru odposlan na rumunsko fronto kot vodja francoske vojaške misije z nalogo, da reorganizira rumunsko vojsko ter sodeluje pri ureditvi njenih načrtov! Uspeh njegovega dela se je pokazal že 1. 1917 pri srečno započeti protiofenzivi, ki pa se je ponesrečila zaradi ruskega pojava. Po izvršeni misiji v Združenih državah je prevzel v juliju 1. 1918 poveljstvo 5. francoske armade in odbil s pomočjo angleških in italijanskih divizij na zahodni fronti pri Reimsu zadnji večji nemški napad.

Po vojni je postal vojaški guverner v Strassburgu in član vrhovnega vojaškega sveta. Ob koncu 1. 1926 se je umaknil v starosti 65. iz javnega življenja.

Zaščita ruske valute

Varšava, 29. januarja. Kakor poročajo »Gazeta polska« iz Moskve, je svet ljudskih komisarjev izdal novo predpise o valutah. Po teh predpisih ne smejo tuji državljani, ki pridejo v Rusijo, nositi s seboj, ko zapuščajo sovjetsko ozemlje, enake vsote v tuji valuti, kakor so jih imeli, ko so prekorajili mejo. Po teh določbah nameravajo sovjetske carinske oblasti odtegniti gotov odstotek tujih valut za svoje blaginje. Ta odredba bo veljala tudi za potnike, ki bodo bivali manj kot mesec dni v Rusiji. Na ta način si nameravajo sovjetska oblastva zagotoviti nove vire dohodkov, ki naj bi ojačili tečaj červonca.

Amerika in ruski dumping

Washington, 29. januarja. AA. Zakladni podtajnik Lowman se je izrazil proti predlogu, naj se prepove uvoz vsega blaga, ki je bilo producirano s prisilnim delom. Lowman je poudaril, da bi ta odredba zgrešila svoj cilj.

Prevoz Pavlove v London

London, 29. januarja. Truplo slavitelke ruske plesalke Ane Pavlove so včeraj pripeljali v London. Krato so prepeljali v rusko pravoslavno cerkev, kjer so ga davi položili na mrtvaški odel.

Vlom v Sing-Sing

Newyork, 29. januarja. V blaginjski oddelku znane kaznilnice v Sing-Singu je bil pred kratkim izvršen drzen vlom, ki ga imajo najbrže na vesti kaznenci sami. Stori se je prišlo v roke 250 dolarjev gotovine, nakar se je lahko zopet neopaženo umaknil v svojo celico. Uprava kaznilnice je odredila strogo telesno preiskavo, ki pa ni prinesla rezultata. O vlovu se govori v Newyorku s precejšnjim zasmehovanjem.

Navodila za sestavo davčnih računov

Beograd, 29. januarja AA. Oddelek za davke finančnega ministrstva je izdal okrožnico finančnim direktorjem in inspektoratom, s katero dopolnjuje navodila o sestavi davčnih računov za 1. 1925. in 1928. V okrožnici se točno navaja, da se morajo direktorje in inspektorate striktno držati, kakor sploh vsa davčna oblastva, danih navodil ter da račune čim prej pošljejo v pregled in v odobritev.

Najstarejše sokolsko društvo v Srbiji

Beograd, 29. januarja. Iz Čuprije poročajo, da so tamkaj slovesno proslavili 25-letnico najstarejšega sokolskega društva v Srbiji, ki je tudi eno najmočnejših sokolskih društev v srbskih krajih.

Nenavadna avtomobilska nesreča v Beogradu

Beograd, 29. januarja. Včeraj popoldne se je v Balkanski ulici pripetila huda nesreča. Neki avtomobil brez šoferja se je zaletel v trgovino Velimirja Jovanovića ter jo vso razbil. Kasneje so ugotovili, da je avtomobil last angleškega biblijskega društva. Kako je prišel avtomobil v pogon, še ni znano. Preiskava bo ugotovila, ali gre za zločin ali le za nesrečo.

Pred odstranitvijo Zakladne bolnice v Zagrebu

Zagreb, 29. januarja. Včeraj je mestno načelstvo razpisalo natečaj za porušitev Zakladne bolnice na Jelacičevem trgu. Porušile se bodo najprej notranje zgradbe, nato pa zunanje. Zagrebčani spremljajo seveda z velikim zanimanjem zadevo odstranitve tega starega poslopja, ki stoji na najbolj znanem mestu v Zagrebu.

Ljubavna afera rumunskega poslanca

Bukarešta, 29. januarja. Poslanec dr. Cosea je odvedel 17-letno hčerko univ. prof. Manolesca v Bukarešti in pobegnil z njo v Zagreb. Starši so ga ogradili zaradi ugrabljenja in ponaredbe potnega lista. V tork se je Cosea vrnil v Bukarešto ter je zaprosil starše odvedenega dekleta za njeno roko. Na ovrhbo staršev ga je policija aretirala. Zaradi tega postopanja svojih staršev, je dekle sedaj sporočilo, da se nikdar več ne vrne domov.

Prodaja ruskih carskih dragocenosti

New York, 29. januarja. Veliki kneginji Ksenija in Olga, sestrji bivšega carja, sta vložili priziv proti prodaji ruskih draguljev, slik in umetnin, ki so bile last bivšega carja in bi morale biti, kakor znano, v kratkem prodane na dražbi pri newyorškem sodišču.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Amsterdam 22.78, Berlin 13.4475—13.4725 (13.4625), Bruselj 7.8981, Budimpešta 9.8904, Curih 1095.9, Dunaj 794.67—797.67 (796.17), London 275.18, Newyork 56.45—56.65 (56.55), Pariz 221.09—223.09 (222.09), Praga 167.28 do 168.08 (167.68), Trst 295.45—297.45 (296.45).

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9.1275, Pariz 20.265, London 25.11, New York 516.975, Bruselj 73.10—73.05, Milan 27.06, Madrid 53.50, Amsterdam 207.875, Berlin 122.83, Dunaj 72.65, Sofija 3.745, Budimpešta 90.25, Bukarešta 3.075.

Spominjajte se slepih!

Protestantizem v Jugoslaviji

Koliko je v naši državi protestantov in kako so organizirani

Ljubljana, 29. januarja.

Na naš članek o evangelijski cerkveni občini v Ljubljani smo prejeli naslednji zanimiv opis razmer, kako je s protestantizmom v naši državi sploh, ki ga je napisal odlični član ljubljanske cerkvene občine.

V Jugoslaviji je v celoti 235.000 protestantov v treh različnih cerkvenih organizacijah. Največja med njimi je nemška evangelijska (lutrovska) deželna cerkev s 100.000 člani. Njej se je priključil tudi slovenski senjoriat v Prekmurju s 30.000 člani. Razen tega je pri nas tudi slovaška evangelijska lutrovska cerkev s 50.000 člani. Njih cerkveni poglavar je škof Adam Vereš v Ljubli v Sremlu. Tretjo protestantsko cerkev v Jugoslaviji pa tvorijo reformiranci (kalvini), ki je med njimi 40.000 Madžarov, 10.000 Nemcev in nekaj 100 Hrvatov. Potem takem tvorijo, kar ni v Sloveniji splošno znano dobro tretjino jugoslovenskega protestantizma Slovani in jo zato tudi ne moremo imenovati nemško religijo, kakor tudi ne svetovnega protestantizma, ker je zastopan najmočnejše v angleškem svetu.

Evangelijski Slovenci so razen nekaj malo-evangeljskih Hrvatov edini jugoslovenski protestantje jugoslovenske narodnosti. Da se je pri njih vzdržal protestantizem naziv protireformacije, moramo pripisati dejstvu, da je Prekmurje prej spadalo k Ogrski, kjer Habsburžani niso imeli tako neomejene moči in niso mogli pristati na reformacije tako popolnoma preganjeni in prisiljeni nazaj v katoliško cerkev, kakor v avstrijskih deželah. Evangelijski Slovenci so dobri verniki in jih zato kakor tudi zaradi njih odkritosrčnosti in poštenega značaja nemški verniki zelo visoko cenijo. Sedež senjorata je sedaj v Murski Soboti in sedanjí senjor je Stefan Kovač. Pastirji pridigajo v prekmurjskem narečju in v tem narečju je pisano tudi glasilo cerkvene občine »Düsewini lizste«. V Murski Soboti imajo tudi evangelijski dijaški dom.

Že ob ustanovitvi jugoslovenske države so si protestanti prizadevali urediti svoj pravni položaj razmeram primerno in ustvariti tem razmeram odgovarjajočo cerkveno ustavo. Ker je pretežna večina protestantov iz cerkva, ki so prej pripadale ogrski državi, namreč od 235.000 skoraj 225.000 duš, je naravno, da je služila v glavnem tako pri Slovanih kakor tudi pri Nemcih za podlago stara cerkvena ustava, kakor tudi pri evangelijskih češkoslovaške republike.

Kakor je nemški narod v Jugoslaviji v svoji celoti stopil takoj na tla jugoslovenske državne ideje, je imela tudi nemška evangelijska cerkev takoj namen priti z državo v tako razmerje, ki bi koristilo tako državi, kakor tudi cerkvi.

Ko je bilo leta 1923 z dovoljenjem vlade ustanovljeno nemško cerkveno okrožje, so evangelijski stremeli, da dobi ta organizacija tudi ustavo. Ne morda nenaklonjenost mehanizma se vlad, temveč dejstvo, da so bile te zahtevane s parlamentarnimi boji in niso imele časa za ureditev cerkvenih vprašanj, je vzrok, da so morali evangelijski tako dolgo čakati na cerkveno ustavo.

Posledice polni čin Nj. Vel. kralja od 6. januarja 1929 je bil tudi za razvoj evangelijske cerkve najdalekosežnejša poučena in to v ugodnem smislu, kakor si moremo je misliti. Cesar ni bilo mogoče doseči v 11 letih, je prineslo protestantom pod novim režimom že prvo leto. 16. aprila 1930 so namreč prejeli iz vladarjev rok protestantski zakon, ki je po svojem pomenu

enak konkordatu in računa z vsimi željami protestantov na najzgodovnejši način. Ta zakon daje njihovim cerkvam zakonite za gotovljeno podlago za popolno versko svobodo in cerkveno avtonomijo. Zadnja je samo v vprašanju cerkvenega obdavljenja nekoliko omejena. Vendar ima pa baje vlada namen nadzorovati finance vseh cerkva v državi. Sprito naklonjenosti, ki jo izkazuje ta poleg drugih konfesijski tudi protestantom Nj. Velikostvo in vlada, je upravičeno napreje, na nemoten potek cerkvenega gospodarstva v vseh razmerah.

Med protestantovskimi cerkvami je do sedaj tudi nemška že dobila svojo ustavo. S posebnim odlokom je minister pravde dr. Sreščič omogočil zborovanje zadnje zakonodajne sinode, dne 10. novembra, ki je obnemaj rojstni dan Martina Lutra. Osem dni po vložitvi osnutka dne 19. novembra 1930, torej ob proslavi 400 letnice državnega zbora v Augsburgu, je pa nova ustava že dobila sankcijo Nj. Vel. kralja. To upoštevanje želja in važnih spominskih dni cerkve na najvišjem mestu je smatrala evangelijska cerkev za povod največjega veselja in globoko hvaležnosti napram svojemu plemenitemu vladarju.

Nemški evangelijski narod naše države gleda v kralju Aleksandru z vso pravico najvišjeenega reprezentanta jugoslovenskega četa za pravičnost in jugoslovensko plemenitost. Naklonjenost kraljeve vlade in odločujočih osebnosti v ministrstvu pravde mu je pa garancija, da bodo postopale vlade v smislu visokih vladarjev imenovan. Vsi protestantjo čutijo, da žele imeti voditelji države, sef vlada in vlada sama okrog sebe pravično vladan in zadovoljen narod. In nemški evangelijski cerkveni krogi so v jugoslovenski državi zadovoljni in gledajo v nji edino jamstvo mirnega dela in srečnega obstoja.

Evangelijska cerkev se ne poteguje za prednosti pred drugimi in hoče samo svobodo verskega prepričanja in enake pravice z drugimi. Protestantki zakon in nova cerkvena ustava ji pa to v polni meri zagotavlja.

Masa evangelijskega cerkvenega ljudstva, približno 200.000 duš, živi v Vojvodini. Razumejo se z drugimi v cerkvenem in narodnem oziru dobro in žele s poštenim delom, spoštovanjem zakona in z zvestim izpolnjevanjem vseh državljanjskih dolžnosti biti koristni člani skupne jugoslovenske domovine. Da je to stremljenje priznano zlasti tudi Nemcem tudi v odločujočih krogih, je protestantom največje zadoščenje za pošteno voljo storiti za domovino najboljšo.

Zasluga škofijskega administratorja dr. Poppa v Zagrebu je, da je opozoril vlado na neomahljivo lojalno čustvo nemškega in slovaškega cerkvenega ljudstva, do vladarja in države.

Nemška švabska večina na vzhodu naše države je kljub veliki geografski oddaljenosti in čeprav je brez duševnih zvez, vendar po mišljenju in stremljenju Slovenecem bližja kakor drugim jugoslovenskim plemenom. Streme za napredkom, dobri gospodari so in marljivi kakor Slovenci. Kar imajo pa Slovenci pred njimi, je pa velika množica duševno visoko stoječih voditeljev na vseh poljih, ki njih življenje in mišljenje vodi skozi in skozi z zapadnoevropskimi načeli prepojeni duh. Da hodi s tem duhom roko v roki tudi verska in narodna strpnost, je samoočehi umevno. In ker tudi Švabi izražajo višja stremjenja, zato jim je slovenski značaj tako simpatičen in vedno spoštovan.

nudi ena in ista slika; kmetice, odnosno branjevke prodajajo, kar pač imajo, salate, krompir, fižol, zelje.

— Koliko?
— Dinar, gospa.
— Kje pa imate glavo? Za tale pereček zahtevate dinar! 50 para dam.
— Ne morem, gospa, veste, pozimi ni salate, ne morem dati ceneje. Ves dopolden zmrzuje tukaj, za par dinarčkov komaj prodam.
— Kaj me briga, 50 para sem rekla, nate!
— 50 para dobite nazaj, pa jih nimam, gospa, vzemite se za 50 para salate!
— Dajte dinar nazaj, bom pa drugje kupila!

Kot vidimo, naše gospodinje, odnosno najboljše polovice, so varčne, pa se naj kdo kaj zine zoper nje! Zdaj tudi veste, da vlada »draginja« na trgu, ali pa se vam zdi kaj drugega. Stvar se bo takoj razjasnila — rekli smo, da so torte ceneje od salate, potem takem prodajajo torte po parah. Gotovo, se mora tako biti, če vedo gospe gospodinje, da je salata tako vražje draga, bodo vedele tudi, da so torte poceni. Mi tega ne moremo vedeti tako natančno. Lahko pa ugotovimo le, kar nas sicer nič ne briga, da nekatere gospodinje obiskujejo domov grede s trga — cerkev, s cekarji seveda, kot rečeno, to nas ne briga, obiskujejo pa tudi — slaščičarne, ker torte so gotovo ceneje od salate, sicer bi ne bila takšna strahovita gnoča v slaščičarnah.

Ker vam je zdaj menda vsa zadeva dovolj jasna, tudi razumete, da so krive draginje na našem trgu slaščičarne — kot je iste kriv sovjetski dumping na svetovnem trgu. Se pravi, če ni baš zaradi tega salata tako poceni in če se nima mestno tržno nadzorstvo zahvaliti našim gospodinjam za izdatno pomoč pri pobijanju draginje. Če ni eno, je pa drugo.

Glavno pa je, da so torte ceneje od salate. Kdo bi se potem vzdihoval in stokal, če je tako fletno v Ljubljani... in Ljubljancem so tako sladke sprito cene njih tort!

Beračenje v Ljubljani

Pod tem naslovom ste zadnjič objavi vili prav umesten članek, kjer je bil omenjen tudi deček, ki v Zvezdi nadleguje pasante s predajanjem nogavic in modrovanjem za denar. Slišala sem, da je ta deček sin nekega čevljarja, ki ima lastno hišo v Zadobravu pri Sv. Jakobu ob Savi, mati je pa plotilja, ki ima razen njega še tri otroke. Fantova kupčija je baje tako živahna, da mati komaj sproti naplete dosti blaga. Zato seveda ni čudno, da je fant dostikrat videti po slaščičarnah, kjer si privoščijo tortice, točene smetane in drugih sladkarij v prav obilni meri. Stalen gost je pa tudi v delikatesnih trgovinah. Kupčija je tako dobra, da je baje zato pustil šolo, da lahko ves svoj čas posveča trgovanju in nadlegovanju dobroščnih Ljubljancem. Na to opozorjena mati, da fant ne govori resnice in celo glumi ohromelost in zaradi svoje lažne bede po toči na litre solza, je baje sama rekla, da to dela fant le zato, da svojo robo lažje spravi v denar. Predvsem bi morala policija preganiti otroke in nedoletne, ki se pri beračenju navadijo le postopanja, prekrbi naj pa tudi o tem fantu informacije, da ga pripravi do dela in poštenega zaslužka.

Še o svetosavski besedi

Ker smo mogli včeraj zaradi pomanjkanja prostora naštet le glavne udeležence, navajamo danes, da je bil navzoč na proslavi tudi starosta Jugoslovenske gasilske zveze g. Josip Turk v uniformi in z vsemi svojimi odlikovanji. Najprej je pozdravil dostojanstvenike, potem pa odšel v ložo, kjer je proslavi prisostvovala tudi vsa njegova družina. Samoočehi je umevno, da se je besede udeležil tudi g. prota Dimitrije Janković z družino, kakor tudi starosta domačega Sokola I. g. ing. Beve z odborniki, od konzularnega zbora smo opazili zastopnike češkoslovaške konzulata konzula g. ing. Sevcika in vicekonzula g. Cibulko, hollandskega konzula g. Kneza i. d., med množico oficirjev smo opazili tudi namestnika komandanta žandarmerije g. polk. Oljačo, podp. Sokolovića, polk. Kilarja, komandanta kolestarskega bataljona g. podp. Jakliča i. d., med civilnimi gosti pa dvorno damo go. dr. Tavčarjevo s sinom in sinah, sreškega poglavarja g. dr. Andrejko s soprogo, postajničnika g. Ludvika, direktorja konservatorija g. Hubada, podpredsednika Češkoslovaško-jugosl. lige ravnatelja g. Rasto Pustoleskega in dr. Egona Stareta s soprogo, direktorja poštnih hranilnice g. dr. Vidmarja s soprogo, tajnika TPD g. Pogačnika, direktorja dr. Slokaria, več članov banskega sveta in med njimi tudi župana iz Cebra g. dr. Koritnika s soprogo in kočevskega župana g. dr. Sajovica, predsednika ZKD direktorja g. Juga s soprogo, ravnatelja Akad. kolegija g. prof. Jerana s soprogo i. t. d.

Razen sodelujočih se je med njimi posebno odlikovala gđ. Jana Moserjeva (ne Moharjeva) in g. Riške, ki je aranžiral presretno in navdušujočo živje slike, ter pred vsemi seveda pevovodja zbora dr. učiteljske šole g. prof. Emil Adamič, ki je tako nepričakovano sijajno uspešno pripomogel posebnemu brezhibnemu aranžmaju pod vodstvom prirediteljenega oddelka z g. Avgustom Ropcem. Komur je bilo pa v prenapolnjeni dvorani prevročje, se je zatekel v zavetje restavracije, kjer so se tudi vrtili ob domači harmoniki, da ubogi tabornik Norček ni imel vso noč miru. Med prvimi pari kola je bil seveda domačin g. Zika Lukič, kamor smo ga tudi v pričetku članika pravilno imenovali. Četvorko je vodil znani aranžirer trgovec g. Ivančič, ki je ta večer proslavil poseben jubilej, vodil je namreč svojo 300. četvorko, pod njegovim poveljem se je pa pri četvorki obračalo tudi

pičilo toliko parov. Vendar pa izkušeni vodja četvork ni bil nič kaj židane volje, saj se je spominjal svoje solčne Gorice, kjer je vodil vse narodne plesje.

Ker pa nobena stvar ni brez pege, sem bil tudi tu opozorjen na prav čudno vedenje skupine mladih gospodkov, ki so se nabasali v ložo neke odlične ljubljanske dame in med koncertom prav neženirano puhale dim svojih cigaret v dvorano. S svojim neolikanim vedenjem so si seveda sami dali izpričevalo, kakršno zaslužijo.

Rezervirajte si pravočasno vstopnice za najboljšo šaloigro sedanjosti

Lažni feldmaršal

Vsa Ljubljana se smeje in ploska! Kaj takega še niste videli! Vse dosedanje predstave razprodane!

Ljubljana, 29. januarja.

Snoči je imelo društvo »Pravniki« svoj redni letni občni zbor v justni palači. Skupščino je otvoril namesto obolelega predsednika dr. Majarona dr. Bežek s pozdravom na prisotne člane.

Takoj nato so podali svoja poročila posamezni funkcionarji. Tajnik, apel. sod. dr. Sajovic, je poročal, da ima društvo 680 rednih članov in 4 častne. Lani je pristopilo v društvo 36 članov, umrlo jih je 8, med temi dva ustanovitelja, notar dr. Brumen in dr. Drukar, izstopilo pa jih je 17. Društvo je priredilo v lanskem poslovnem letu 10 predavanj. Izdaja svoje glasilo »Slov. Pravniki« (XLIV. leto), ki priobčuje razprave iz vseh panog pravne vede, zbirke določb itd., iz civilnega in kazenskega prava. List se lahko zamenjava s tistimi inozemskimi. »Slov. Pravniki« je ostal v preteklem letu na isti višini kot je bil prejšnja leta.

Blagajnik dr. Rutar je podal zelo podrobno poročilo o imovinskih razmerah društva in denarnem prometu. Dobrodoči znašajo skupno Din 69.309,60, izdatki Din 52.561,20, prebitke torej Din 16.748,40. Čista imovina društva pa znaša Din 19.289,72. Pročunaz za tekoče leto predvideva Din 50.700 izdatkov, ki se bodo krili z društvenimi dohodki in s podporo ministrstva pravde. Društveni fond znaša Din 74.231,60. Odvetniška zbornica je votirala za ta sklad nepravno Din 5000.

Po blagajnikovem poročilu je predlagal preglednik upr. knjig dr. Žirovnik absolutni odbor, ki je bil soglasno sprejet. Nato je predlagal tajnik izpremembo društvenih pravil pod §§ 9, 11. in 12. § 9. se izprememi v toliko, da se v odbor voli namesto 10 odbornikov 12 in sicer zato, ker društvo ni imelo dovolj delavcev izven Ljubljane, 8 odbornikov mora biti v Ljubljani. — Ker se je pokazalo, da je društvena knjižnica nepotrebna, zato bo morala v dohodnem času likvidirati, zaradi tega se bo imovina zmanjšala za 11 v toliko, da se bo izvolil odnosno nastavljen namesto knjižničarja gospodar, ki bo vodil omenjeno likvidacijo. § 12. pa se izprememi tako, da bo za sklepnoto odbora dovolj 5 odbornikov. — Prišlostno se te predloge soglasno sprejeli.

Stedile so volitve odbora, ki so se vršile per acclamationem. Izvoljen je bil soglasno stari odbor z dopolnitvijo še dveh odbornikov v smislu izpremembe pravil. Izvoljeni so bili: dr. Majaron, načelnik, dr. Bežek, dr. Dolenc, dr. Grasselli, notar, Hudovernik (predsed. notarske zbornice), dr. Rutar, dr. Sajovic, dr. Souvan, dr. Krašovec, dr. Jančič, dr. Kuder in novo izvoljena dr. Urbanc in dr. Lučevnik za odbornike, za preglednika računov pa dr. Tekavčič in dr. Žirovnik.

Ker se pri slučajnostih ni nihče oglašil k besedi, je bil občni zbor z volitvami zaključen.

Sport

— Službene objave Sekcije ZNS. Plenarni sestanek ljubljanskih sodnikov bo danes ob 20. v kavarni Evropi. Istotom ob 21. se stane sodniških kandidatov. Sestanka naj se kandidati sigurno udeležijo zaradi dogovora o terminu za teoretične izpite. Tajnik.

— Službene objave LNP-a. (Iz seje u. o. dne 24. I. 1931). V smislu podseznih pravil se sklicuje za 1./III. 1931. ob pol 10. v damskem salonu kavarne »Emona« v Ljubljani redno glavno skupščino LNP-a z nastopnim dnevnim redom: poročila funkcionarjev, b) podelitev absolutorija upravnemu in revizijskemu odboru, c) volitev novega upravnega in revizijskega odbora, d) določitev službenega glasila, e) služajnosti. Predloge za glav. skupščino je treba predložiti pisмено najmanj 6 dni pred skupščino upr. odboru. V slučaju, da v določenem času ni navzočih nadpolovico rednih članov, se vrši glavna skupščina pol ure kasneje z istim dnevnim redom, to da brez ozira na število prisotnih članov. Skupščini imajo pravo prisostvovati po en delegat klubov rednih članov saveza s pravom glasa. Opozarjajo se vsi klubi, da po-

ravnajo napram podsavezu vse svoje denarne obveznosti, sicer na glav. skupščini nimajo glasovalne pravice. Tajnica.

Beleznica

Koledar.

Danes: Četrtek, 29. januarja 1931, katehizacija: Fran Sal., pravoslavni: 16. januarja, Gorislava.

Današnje prireditve.
Drama: zaprto.
Opera: La Mascotte B.
Kino Matica: Lažni feldmaršal.
Kino ljubljanski Dvor: Leteče brodovje.
Kino Ideal: 13. porotnik.
Dežurne lekarne.
Danes: Piccoli, Dunajska cesta, Bakarič, Sv. Jakoba trg.

Lažni feldmaršal

Stara Avstrija že dolgo spi nezdruženo spanje. Seveda ji želimo večni mir in pokoj. Prav pa menda le pride, da se še včasih spominimo na njo, da se iskreno pozabavamo in nasmejemo tistemu, kar nam je bilo včasih takorekoč najsvetejše, saj veste, kako je bilo... Bogme, prijetno se je zdaj krohotati vojaški Avstriji, njeni vojaški disciplini in zveličini. Kajti vrag je vzel vse to z Avstrijo vred, samo mi smo še ostali. Na žalost imamo še celo stara srca, morda se še kdo najde med nami — recimo tako nekako veteranskega duha, ki bi ga najbrž še fascinirala stara avstrijska uniforma ter bi podzvestno lopnil skupaj s petami... No, pa je tudi za to dobro in prav, da si takšen »junak« ogleda tisto nekdanj tako poveljano zveličino. Gotovo se bo smejal samemu sebi.

Torej, včeraj so pričeli predvajati v Matici »Lažnega feldmaršala«, ki ga je izvršno podajal češki komik Vlasta Burian. Videli smo, kako nepopisno ljubezen je gojil do uniforme pokopjen avstrijski oficir... Ganljivo, hm... Pa se revež ni mogel premagati, ko je zagledal feldmaršalsko uniformo v sobi svojega nekakega poročnika, ki ga je prišel obiskat. Preoblekel se je. Seveda, bil je s tem takoj tudi feldmaršal. Nepopisna čast. Vsi oficirji so ga smatrali za resničnega feldmaršala, le nekaj je vedel, kako in kaj, ki mu je tudi brnil, naj ne počne tega; umevno, ker so pričakovali pravega feldmaršala, kateremu je poročnik odstopil stanovanje. Feldmaršal pride — tajno inspicirat garnizijo, da odkrije nevarnega volana, ki že delj časa neovirano deluje med vojaštvom.

Namesto njega pa je vse to opravil lažni feldmaršal, ali njegov konkurent, in še celo bolje kot bi on sam. Njegova inspekcija vzbuja vihar veselosti od prvega do zadnjega prizora. Vohuna ujamie v kleti pri skrivnem telefonu, med tem, ko si sam privezuje dušo z ognjevitim šampanjcem. Lopne ga s steklenico po glavi.

Po tem dejanju je njegova »mislija« končana — pa pride pravi feldmaršal. Seveda sta se dokaj pisano pogledala ob srečanju — kajpada — konkurenta. Toda naš junak je vendar toliko simpatičen, da ga feldmaršal izvohi vprašati (na njegovo izjavo kako silno ljubi uniformo), zakaj so ga upokojili.

— Samo zaradi tega, ker so moji fantje pehi neko prepovedano pesem.

Moral je je zapeti pred njim — pesem o feldmaršalu z velikim trebuchom in rdečim nosom in še celo godba je je spremljala, ker je zapovedal orkestru prejšnji večer, naj ga zbudi s to pesmijo. Feldmaršala je premagal smeh... »Junak« je bil za svoj junak na mestu povišan v »majorja«.

Med to izborni satiro je vpletena seveda tudi ljubavna zgodba in še marsikaj — vsak mora priti na svoj račun...

Iz gledališke pisarne

DRAMA

Jutri vprizori ljubljanska drama za abonente reda El ljubko komedijo ruskega pisatelja Tolstega »Serija A-000001«. Zasedba kot pri premijeri, režija prof. Šesta.

Velezabavna komedija »Trije vaski svetniki« se ponovi v soboto 31. t. m. zvečer kot izven predstava. Glavno vlogo — vaskega svetnika, predsednika društva za moralo — igra g. Cesar, ki je to delo tudi poslovenil. Režijo vodi g. Lipah. Cene običajne dramske.

Prazniki v ljubljanski drami. V nedeljo popoldne se vprizori Golieva vesela pravljica »Princeska in pastirček«, zvečer pa izvrstna komedija »Gospa ministrica«. Na Svecnico bo popoldne ponovno »Princeska in pastirček« in ob 20. zvečer Balzacova komedija »Mercadet«. Obe popoldanski predstavi sta po običajnih dramskih cenah, za obe večerni pa veljajo ljudske, znižane cene.

OPERA
Drevi se ponovi po daljšem presledku Andranova opereta »La Mascotte« z gospo Poličevco v naslovni partiji. Dirigira g. Stritof, režiser g. Kreft. Predstava se vrši za abetna B.

V petek se izvaja J. Masseneta »Werther«. V partiji Lote nastopi prvič v letošnji sezoni ga. Thierryjeva. Wertherja poje kot gosti. Dirigent ravatelj Polič, režiser Kreft. Predstava je za red C.

V nedeljo popoldne se vprizori »La Mascotte«, zvečer pa Puccinijeva »Tosca« z gospo Thierry v naslovni vlogi. Scarpio poje kot gost znani ruski baritonist g. Boris Popov. Cavaradossija poje g. Marček, meznarja g. Zupan, Angelottija g. Janko. Dirigent g. Neffat. Predstava se vrši po znižanih cenah.

V ponedeljek na Svecnico se ponovi popoldne »Nina nana, punčka moja« in balet »Figurine« po globoko znižanih cenah. Zvečer pa se izvaja večno mlada Smetanova »Prodana nevesta« z gospo Zlato Junglenc v naslovni partiji. Kecal poje g. Krizaj. Predstava se vrši po znižanih cenah.

Besedo imajo naši čitatelji

Torte cenejše od salate

Težko je živeti, pravimo, ker je draginja, slab zaslužek in malo denarja. Najbrž je res tako, saj se moramo dostikrat zaradi tega odpovedati klobasam ter nam kvečjemu ostane zelje ali salata. Včasih je bilo stokanje na dnevnem redu, zdaj smo se pa menda že privadili, ali se nam pa ne zdi vredno vzdihovati, ko itak nič ne pomagaa, še večkrat celo škoduje, saj je znano, da imajo povsod najraje zadovoljne ljudi, tudi v službah, in zadovoljnih ljudi se najde vedno dovolj. Sicer tudi mi ne moremo tokrat stokati, popolnoma nepristransko je treba reči par besedice, zato se nam naj morebitno stokanje že vnaprej oprost.

Govorilo se je, da je Ljubljana najdražje mesto v državi, potem pa se je dvignilo nekaj glasov, da je najcenejše. Če se ne čemo kregati ne s prvimi in ne z drugimi, ne smemo k temu ničesar pripomniti. Vsakemu mora biti znano, da zamera ni nikdar in nikjer dobra, pa bi gotovo ne bilo koristno priti navzkriž n. pr. z mesarji ali zeljarji, kakor tudi ne s mestnim tržnim nadzorstvom odnosno s tistimi ljudmi močakarji, ki vzdržujejo red na trgu tor imajo »pod komando« celo ženske jezike. Kroti takšnega živlega vraga kot je ženski jezik — kdo še more kaj takega? Beseda pa ni o ženskem jeziku, niti ne čakam na mesarje, še manj pa na mestno tržno nadzorstvo, kateremu se imamo prav za prav zahvaliti, da jemo vsaj dvakrat na dan poceni zelje in druge poslastice našega trga. Znano je, namreč, da nas vsi več ali manj skubejo, kolikor se pač da, le tržno nad-

zorstvo nas pita in so mu pri srcu naši trebusčki.

Beseda je prav za prav o draginji, četudi te ni na našem trgu, odnosno zakaj bi bila, če bi bila, ali če je. Težko je namreč reči naravnost, da je pri nas draginja — kot rečeno, s tem se lahko zamerimo temu ali onemu, da ni draginje, hočemo pa o nji govoriti, pa je zopet težko reči. Če se pa že govori o draginji, ali nasprotnem, je treba povedati, zakaj in od kod draginja.

Ta in oni izmed nas je najbrž že kaj slišal o gospodarski krizi in da je njen vzrok sovjetski dumping. To se pravi, blaga je preveč poceni blaga, denarja premalo, odnosno tisti ga nimajo, ki bi naj blago kupovali, ker jim oni ne dajo za služka, ki imajo blago naprodaj, drugi pa itak nima denarja. To so silno žalostne in resne stvari, zato pa tudi nihče ne misli mnogo na nje. Saj bi se jih tudi jaz ne spomnil, ampak v tem primeru gre za primer. Morate namreč vedeti, da je vzrok naše »gospodarske krize« na Vodnikovem trgu — dumping ljubljanskih slaščičarn. Rad verjamem, da vam ne gre v glavo. Stvar pa se lahko razjasni, je zelo preprosta. Vedeti je namreč treba, da so torte cenejše od salate in da se zaradi tega zdi nekaterim našim gospodinjam salata tako draga — prav tako je z dumpingom, ker je rusko blago cenejše od našega, zato se nam zdi naše tako drago. Naše zlo torej tiči v slaščičarnah, slaščičarne so konkurent našemu trgu, odnosno torte salati. Vi pa pravite, da je to vse lepo in prav, samo, kdo bi nam verjel — bežite no, da so torte cenejše od salate! O tem se lahko prepričate na lastne oči in ušesa, samo slepi in gluhi ne smete biti.

Pa pojdemo na trg! Veak dan se nam

C. G. Norris.

Vroča kri

Roman.

— Beži no, beži, kaj res? Koliko pa imaš? Osem in sedemdeset? Sapa, ta je pa dobra! Ti si mi pravi mali, navihani falot! Veš kaj? Zda si kupiva oba nove obleke. Billy pozna tu krojača, ki mi naredi obleko po meri za pet in dvajset dolarjev, a imel bi tako rad lepo sukno in svetlorjav derby...

Dala mu je štirideset dolarjev. Obleka, raglan, derby-klobuk? Dvomila je, da ga bo kdaj videla v tem. Pač, svetlorjav klobuk se je pojavil, toda čez nekaj tednov je morala dati kemično očistiti njegovo staro, nemoderno sukno.

Denar ji je pomenil trenutno vse. Zaljubljena je bila v svojo novo podobo in potrebovala je novo obleko.

George ni hotel več na turnejo, pač ga je pa mikalo skleniti pogodbo z Morrisonom. Morrison je bil ravatelj »Orpheuma« v San Franciscu.

— Tristo vragovi! — je dejal v svojem običajnem prekipenju. — Morrison nama da dvesto dolarjev za najino igro in bo še vesel, da jo sploh dobi. Sit sem že petih predstav na dan. Ziveti hočem končno kot človek. Bože moj, prodajam se zakotnim varijetjem, da moreva biti skupaj. Če si drugačnega mnenja, bi bilo prav zares bolje, da se odpelješ nazaj k madame Boulanger in me pustiš igrati zopet »ljubimca«.

Njegove besede so jo zadele, toda odgovorila ni nič. Proti temu ni bilo posebnega ugovora. Le naj hodi svoja pota, če hoče. Saj se lahko vsak čas vrne k Boylstonu ali pa ujame drugega moškega, ki bo skrbel za njo... Ne, ne, nikoli več — nikoli več takega življenja... Toda če je George mislil, da mu je ona v napotje!... To je bilo vendar smešno! Saj jo je potreboval; saj brez nje ni mogel živeti.

— Samo o tem sem razmišljala, — je dejala s svojim običajnim glasom, — samo če Morrison ne bo — — —

— To prepusti kar meni.

— Toda če naju be bo potreboval?

— Ah, Zel, čisto mi delaš težave. Neprestano dvomi, bojazen, negotovost. Morda bova potem stradala ali pa brzojavi Vanderbildt, naj prideva tja in zaigrava kaj njegovim otrokom, ni pa tudi izključeno, da odletiva na luno...

Zakonca Hayden, Van, Maud, George in Zelda so priredili poslovljni večer in Zelda je odvedla družbo v zakotno italijansko restavracijo, kjer je bila ne-

koč z Boylstonom. Tam je George pod vplivom vina in cocktailov med večerjo zaspal in niso ga mogli zbuditi.

— Ali mu res nič ni? — je vprašala Zelda Van Sansa vsa v skrbeh. Taksnega ga ni videla še nikoli.

— Ah, kaj, — jo je pomiril Van; — George je malo prehitro pil, to je vse... Povej mi Zel, kdaj se bova zopet videla? Nikoli? Ali veš, da si najlepše dekle, kar sem jih kdaj videl? George te sploh ne zna ceniti, on nima pojma, kakšen zaklad je dobil, ko sta se vzela. On ni dovolj dober zate, Zel. Jaz bi te znal ceniti, če bi bila moja žena, Zel, jaz kar norim za teboj, od kar sem te prvič videl. Če bi se kdaj odločila zapustiti Georgea...

— Molči in vеди se dostojno, Van, ali pa grem k Maud.

Vsi so ga pač imeli malo preveč pod kapo. Grobi in malo neotesani so bili nedvomno, in vendar je imela Zelda to družbo zelo rada.

— Piši mi kdaj, Millie, — je dejala, ko je prišla ura slovesa, — ne pričakujem nobenega dolgega pisma, samo tu pa tam dopisnico, da bom vedela, kje ste. Tudi jaz ti sporočim svoj naslov. In, Maud, oglasi se tudi ti včasih. Ah, za božjo voljo, nikar ne začni plakati Maud, sicer začno takoj vsi tuliti. Saj vendar ni slovo za vse življenje...

— Da, da, Van; ne bom pozabila nate. Piši mi, če se ti bo hotelo, toda odgovora nikar ne pričakuj. Bodi varčen in oženi se, to ti svetujem... Ah, pomagaj mi samo še spraviti Georgea v kočijo, domov moram z njim...

— Tisočera hvala še, Millie, zelo sem vesela rdečih las, ki ste mi jih tako lepo pobarvali. To me je na novo poživilo in zdi se mi, da sem celih deset let mlajša... Zbogom, dragi moji... želim vam obilo sreče... Zbogom!

Polna kočija je oddršla, roke so mahale skozi okence, Rus Hayden je vihtel klobuk, potem je pa zavila kočija za vogal in izginila izpred oči. Zelda je stala pred vratci svoje lastne kočije, priti-skala je roko na srce in njene ustnice so bile krčevito stisnjene; potem je povedala izvoščku naslov, se pripognila, zlezla v kočijo in sedla k otrpli, nepremični postavi.

XIII.

Zelda je stala nekaj časa nepremično pri oknu, potem je pa globoko vzdihnila in dejala do smrti utrujena:

— Kako strašno življenje, ah, kako strašno življenje!

George in Zelda sta stanovala že nad mesec dni v »Golden West hotelu«. Poslopje se ji je zdelo ostudno; toliko bahavih okrasov povsod, po hodnikih in stopniščih. Toda George je zatrijeval, da

morata brezpogojno stanovati v znamenit hotelu, češ, da napravi to na Morrisona boljši vtis.

— Ne sme naju prištevati med siromake, — je dejal svoji ženi. »Golden West hotel« je bil pravi; stal je sredi mesta, bil je na dobrem glasu in vse varijetne zvezde so stanovale v njem.

16 letna morilka

pred sodiščem

Senzacionalna obravnava v Berlinu — 16-letno dekle z materinskim instinktom pred sodiščem

Včeraj se je pričela v Berlinu senzacionalna obravnava proti 16-letni morilki Luizi Neumann. Poleg nje sedita na zatožni klopi 22-letni delavec Stolpe in 21-letni ključavničar Benzinger. Vsi trije so obtoženi roparskega umora 56-letnega urarja Ulbricha.

Ulbricha so našli nekega dne doma mrtvega. Šlo je nedvomno za roparski umor, kajti policija je ugotovila, da so morilci odnesli njegov denar in več ur. Bilo je lani 28. oktobra in obtožena Luisa Neumann je bila zvečer pri urarju, ki ji je navijal gramofon. Njuna prijateljica Stolpe in Benzinger sta čakala ta čas pred hišo. V hipu, ko je segel Ulbrich po novi gramofonski plošči, se je splazila Neumannova v njegovo trgovino in odklenila vrata, da sta imela njena prijatelja priložnost. Opolnoči sta prišla Stolpe in Benzinger v urarjevo stanovanje, kjer sta našla Neumannovo z urarjem v postelji. Prišla sta se spoprijela z urarjem, Neumannova se je baje brž oblekla in zaklicala svojima prijateljema:

»Če sta preveč strahopetna, ga ubijem sama s sekuro!«

Stolpe in Benzinger sta se namreč za hip zdržnila in obstala, kajti opolnoči so začele v urarjevem stanovanju naenkrat biti vse ure. Potem sta Ulbricha v postelji zadavila. Po umoru sta pobrala iz njegove ročne blagajne ves denar in vzela tudi več ur. Neumannova je ostala v Berlinu, njena prijateljica sta se pa odpeljala v Stettin, kjer sta bila aretirana.

Neumannova je v preiskavi trdovratno zaničala, da bi kaj vedela o umoru, toda njena pajdaša sta izjavila, da bi ne bila urarja umorila, da ju ni nagovarjala ona. V času umora je bila Neumannova že v tretjem mesecu noseča. Umorjeni urar se je pečal skrivaj s širjenjem pornografije. Sam

PRED SLABIM VREMENOM

— Mamica, zdi se mi, da dobimo slabo vreme.

— Zakaj pa? Kaj je barometer padel?

— Da, pravkar mi je padel na tla in se razbil.

Maršal Petain

med nesmrtniki

Francoska akademija je sprejela te dni na svečani seji med 40 nesmrtnikov tretjega maršala svetovne vojne Petaina. Ostal je pa sam, kajti Foch in Joffre sta kljub svoji nesmrtnosti že mrtva. Vprašanje je pa, če bo ostal dolgo sam, kajti na Joffrovo mesto hočejo posaditi zopet vojaka, čeprav ni med vojskovodji svetovne vojne nobenega več, ki bi po pravici zaslužil to visoko čast. Francija ima sicer še enega velikega maršala, in sicer Lyauteya, čigar ime je združeno z najslavnejšimi deli, zlasti pa s pomirjenjem koolnij. Poleg tega ima slavnega mladega generala, Fochovega gojenca Weyganda, ki je zdaj načelnik generalnega štaba. V njem vidijo mnogi novega Focha. Da bi le ne mogel pokazati svojega talenta v novi vojni!

Maršal Petain je zdaj vrhovni poveljnik francoske armade, torej formalni Fochov naslednik. V svotovni vojni mu je poveril Joffre obrambo Verduna, ko sta se bila generala Serrail in Nivelle tako slabo obnesla in ko je grozila Franciji katastrofa. Petain je rešil Verdun. Napisal je tudi znamenito knjigo o Verdunu. Pozneje sta mu Foch in Clemenceau poverila še težjo nalogo. Defetistom se je bilo leta 1917 posrečilo omajati disciplino v armadi in zastrupiti ozračje nad vso Francijo. Vojaki niso več verovali v zmago. Baje je bil malodušen tudi Petain sam in zato se je Clemenceau brez pomisleka odločil za Focha. Petainu je bila poverjena naloga reorganizirati armado in dvigniti moralno v nji tako, da bi mogli vojaki prestati težke izkušnje v odločilnih bitkah leta 1918. In Petain je sijajno izpolnil to nalogo. Petain je rojen vojak, zelo inteligenten, značajan in energičen mož. Zanimivo je, da ga je pozdravil s slavnostnim govorom v Akademiji kot njenega člana največji pesnik sedanje dobe — Paul Valery, ki je obenem maršalov boter.

LAHKA POMOČ

— Kaj si tako žalosten, prijatelj?

— Zdravnik mi je prepovedal piti pivo!

— In si ne znaš pomagati? Pojdi k drugemu zdravniku.

KAJ JE ZAKON

Zdravniku je zakon mrzlica, ki se začne z veliko vročino in konča s padcem temperature, lekarnarju je grenka pilula, igralcu tragikomedijskega, trgovcu špekulacijskega, filozofu težak problem, vojaku 30 letna vojna, godbeniku pa služba pod trmastim dirigentom.

ZAHVALA

Za premmoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega iskreno ljubljenega soproga, očeta, starca očeta, brata, svaka, strica in tasta, gospoda

Antona Ravnikarja

se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni zdravniku g. dr. Franti Misu za veliko skrb in naklonjenost do bolnika v njegovi dolgotrajni bolezni. Društvu nižjih poštinskih uslužbencev in njihovemu pevskemu zboru, uradništvu tobačne tovarne, darovalcem venecv in cvetja ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so draga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Maša zadušnica se bo darovala v torek, dne 3. februarja 1931 ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, dne 29. januarja 1931.

Zalujoči ostali

Zahvala

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako lepem številu spremili našega ljubljenega očeta in dedka, gospoda

Frana Piškurja

na njegovi zadnji poti, izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo. Prav tako se zahvaljujemo častitemu g. župniku Ivanu Barletu za tako lepo pete pogrebne molitve v kapelici Sv. Križa, g. patru Angeliku dr. Tomincu za večkratno dušno tolažbo, dvorni dami gospe Franji dr. Tavčarjevi za tako gniljivo tolažbo in sočutje in vsem sestram Kolašicam iz Ljubljane. Most in Stepanje vasi in Marjanišču za tako častno spremstvo. Povskemu društvu »Ljubljanski Zvon« in »Slavec« za ganljive žalostinke. Vsem darovalcem krasnih venecv in vsem odličnim gospodom meščanom, ki so pokojnika spremili celo do groba, zlasti pa »Slovenskemu Narodu« za počastitev pokojnika, kar nam je v veliko tolažbo v tej žalostni uri.

Ljubljana, 29. januarja 1931.

ZALUJOČE HČERE IN VNUKINJA
MARICA DRAGICA, ZDENKA.

Premog, drva, koks

prodaja

»ILIRIJA« d. o. o. z. Ljubljana,
Dunajska c. 46 — telef. 2820
Miklošičeva c. 6 — telef. 2595

GOSPODIČNA

imovitejša, inteligentna, vrane starejšega uradnika za moža. Ponudbe pod šifro »Dobrosrčna 660« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Ako hočete delati,

da s lahko domačo obrtjo zaslužite na lastnem domu po 7 Din na uro, pristopite naši zadrugi. Pouk brezplačen — Vpisnina Din 10.—. Obširna pojasnila radovoljno, ako je priložena znamka za odgovor. Zadruga jugoslovenskih pletaca. Osijek. 7/L

AVGUST KOBILCA,

tapetnik in dekorater

Ljubljana, Dunajska cesta 21
vhod iz Dvořakove št. 3, dvorišče, se priporoča za specialna tapetniška dela. 12/L

HOTEL MIKLIČ

ima napredaj prav dobro gno-

jeno

črno vrtno

zemljo

po

Din 20.— m² na razpolago in

odvoz je do konca marca 1931

615

GOSTILNO, ŽAGO

IN MESARIJO

z letnim prometom 300 hl piva in 180 hl vina, ob državni cesti pri cerkvi za 500.000 Din prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica št. 30. 698

FOTOGRAF. POMOČNIKA

je prvovrstno moč, sprejem takoj. Ponudbe s prepisli spriceval dosedanjih služb in sliko na naslov: Atelje Kunšek, Celje. 699

ZIMNICE po 35 Din

predelujem; otomane, divane in fotelje po najnižji ceni. Pridem delat tudi na dom. — SLAVIO FRANC, tapetništvo, Rimaska cesta 5 — Žabjak 14

ZAHVALA

Globoko ginjeni nad tolikimi izrazi iskrenega sočutja ob smrti našega nad vse ljubljenega soproga in papana, gospoda

dr. Frana Horvata

kr. notarja v Kamniku

izrekamo vsem, ki ste nam na kakršenkoli način lajšali težki udarec, ki ste počastili njegovo delo, s katerim je tako odlično izpolnil svoje življenje, našo najtoplejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo zdravniku dr. J. Polcu, gospe dr. Krautovi za ljubeznjivo naklonjenost, notarski zbornici, g. dekanu in č. duhovščini, pevskemu zboru »Lire« za prekrasne žalostinke in Narodni čitalnici, vsem darovalcem prekrasnih venecv in cvetja, vsem, ki ste ga spremili v tolikem številu na zadnji poti; najiskrenejša hvala!

Ljubljana, 27. januarja 1931.

Rodbina dr. Horvatova

MI KUPIMO ZA VAS

2240-a

snopič Karl May: Winnetou

Isrežite ta inserat, napišite svoj naslov čitljivo in s tem dobite v katerikoli knjigarni brezplačno poizkusni snopič »Winnetou«. (Knjige »Winnetou« bodo obsegale 12 zvezkov, ki izhajajo mesečno po 160 strani skupno torej 1800-2000 strani in bodo v vsakem zvezku imele več slik). Po pošti pošljite izrezani oglas kot tiskovino (znamka 25 par) na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, na kar dobite snopič po pošti. V snopiču prečitajte ugodnosti za naročnike!

Ime in priimek: _____

kraj (ulica) _____

pošta _____